

Vận tải và giao nhận hàng hóa XNK

Mô tả môn học

- Môn học vận tải và giao nhận hàng hóa XNK gồm 3 đơn vị học trình (45 tiết)nhằm trang bị cho người học một cách có hệ thống, khoa học, toàn diện các kiến thức nghiệp vụ chủ yếu về vận tải giao nhận hàng hóa XNK trong lĩnh vực thương mại quốc tế.

Kết cấu nội dung môn học: 7 chương

- Chương I: Vận tải trong buôn bán quốc tế
- Chương II: Chuyên chở hàng hóa XNK bằng đường biển
- Chương III: Chuyên chở hàng hóa XNK bằng Container
- Chương III: Chuyên chở hàng hóa XNK bằng đường hàng không
- Chương IV: Vận tải đa phương thức quốc tế
- Chương VII: Giao nhận hàng hóa XNK chuyên chở bằng đường biển

Giáo trình- Tài liệu tham khảo

- **Định nghĩa và phân loại vận tải biển, NXB Giao thông vận tải, 2010**
- **Các công ước quốc tế về vận tải và hàng hải, Trường ĐH Ngoại thương, 2000**
- **Bộ luật hàng hải, 2005**
- **Luật hàng hải, 2006**

Chương I: Vận tải trong buôn bán quốc tế

I. Khái quát về vận tải

1. Định nghĩa

- Theo nghĩa rộng: “Vận tải là một quy trình kỹ thuật của bất kỳ sự di chuyển vị trí nào trong không gian của con người và vật phẩm”
- Theo nghĩa hẹp (kinh tế): “Vận tải là một hoạt động kinh tế có mục đích của con người nhằm đáp ứng nhu cầu di chuyển vị trí trong không gian của đối tượng vận chuyển”

I. Khái quát về vận tải

2. Đặc điểm

- Vận tải là một ngành sản xuất vật chất

- Vận tải là một ngành sản xuất vật chất đặc biệt
  - Sản xuất trong ngành vận tải là quá trình tác động vào đối tượng lao động về mặt không gian
  - Sản phẩm của ngành vận tải có tính chất vô hình
  - Quá trình sản xuất và tiêu thụ không tách rời nhau

I. Khái quát về vận tải

3. Phân loại vận tải

3.1. Căn cứ vào phạm vi phục vụ

- Vận tải nội bộ
- Vận tải công cộng

3.2. Căn cứ vào môi trường hoạt động

- Vận tải đường thủy:
  - Vận tải đường biển
  - Vận tải đường sông
  - Vận tải pha sông biển
  - Vận tải hồ
- Vận tải đường bộ:
  - Vận tải đường sắt
  - Vận tải đường ô tô
- Vận tải đường hàng không:
  - Vận tải máy bay
  - Vận tải khinh khí cầu
  - Vận tải vệ tinh
- Vận tải đường ống

I. Khái quát về vận tải

3.3. Căn cứ vào đối tượng chuyên chở

- Vận tải hàng hóa
- Vận tải hành khách

3.4. Căn cứ vào cách tổ chức quá trình vận chuyển

- Vận tải đơn phương thức
- Vận tải đa phương thức
- Vận tải chặng

3.5. Căn cứ vào khoảng cách hoạt động

- Vận tải đường gần
- Vận tải đường xa

II. Vận tải quốc tế

1. Khái niệm và đặc điểm

1.1. Khái niệm: “Vận tải quốc tế là quá trình chuyên chở hàng hóa được tiến hành trên lãnh thổ của hai hay nhiều nước khác nhau”

1.2. Đặc điểm

- Việc chuyên chở diễn ra trên lãnh thổ của hai nước trở lên
- Nơi đi và nơi đến phải thuộc hai nước khác nhau
- Các mối quan hệ phát sinh trong quá trình vận chuyển phải do các quy phạm pháp luật quốc tế điều chỉnh

2. Tác dụng của vận tải quốc tế

- Góp phần thúc đẩy buôn bán quốc tế phát triển: “Khối lượng hàng hóa lưu chuyển giữa hai nước tỷ lệ thuận với tích số tiềm năng kinh tế của hai nước và tỷ lệ nghịch với khoảng cách chuyên chở giữa hai nước đó”

$$Q = P_1 P_2 / L$$

- Góp phần mở rộng cơ cấu mặt hàng và cơ cấu thị trường trong buôn bán quốc tế
- Góp phần cải thiện cán cân thanh toán quốc tế

3. Phân chia trách nhiệm vận tải trong hợp đồng mua bán ngoại thương

3.1. Quyền vận tải và quyền thuê tàu

- Quyền vận tải là quyền và nghĩa vụ tổ chức quá trình chuyên chở hàng hóa và thanh toán cước phí trực tiếp với người chuyên chở
- Quyền thuê tàu là quyền vận tải đường biển

3.2. Phân chia trách nhiệm vận tải trong hợp đồng mua bán ngoại thương

3.2.1. Căn cứ để phân chia trách nhiệm vận tải: các điều kiện cơ sở giao hàng trong Incoterms 2000

3. Phân chia trách nhiệm vận tải trong hợp đồng mua bán ngoại thương

3.2.2. Cách thức phân chia

- Căn cứ vào chặng vận tải chính
  - Nhóm E: EXW
  - Nhóm F: FCA, FOB, FAS
  - Nhóm C: CIP, CPT, CIF, CFR
  - Nhóm D: DDP, DAT, DAP

3. Phân chia trách nhiệm vận tải trong hợp đồng mua bán ngoại thương

Những lợi ích khi giành được quyền vận tải

- Bên giành được quyền vận tải có được sự chủ động trong việc tổ chức chuyên chở, đàm phán, ký kết hợp đồng
- Giành được quyền thuê tàu cho phép ngoại thương sử dụng tốt lực lượng tàu buôn và phương tiện vận tải trong nước, đồng thời góp phần các nghiệp vụ khác cùng phát triển (bảo hiểm, môi giới, gom hàng, giao nhận,...)
- Nếu hợp đồng mua bán ngoại thương không quy định một thời hạn giao hàng cụ thể, bên giành được quyền vận tải có được sự chủ động trong việc thuê tàu, giao nhận hàng hóa tại cảng biển
- Góp phần tăng thu, giảm chi ngoại tệ cho đất nước
- Có điều kiện tham gia vào phân công lao động trên thị trường thuê tàu trong khu vực và trên thế giới; chủ động thực hiện các chính sách đối ngoại, đẩy mạnh XK của Đảng và Nhà nước...

3. Phân chia trách nhiệm vận tải trong hợp đồng mua bán ngoại thương

Một số trường hợp không nên giành quyền vận tải/ quyền thuê tàu:

- Dự đoán giá cước trên thị trường thuê tàu có xu hướng tăng mạnh so với thời điểm ký kết hợp đồng mua bán ngoại thương
- Dự đoán thấy khó khăn trong việc thuê tàu để thực hiện hợp đồng
- Tính toán thấy sự chênh lệch giữa giá XK CIF, CFR với giá NK FOB do người nước ngoài đề nghị không lớn và mức chênh lệch này không đủ để bù đắp cước phí vận tải và/ hoặc phí bảo hiểm mà chúng ta phải bỏ ra (hoặc sự chênh lệch giữa giá NK CIF/CFR do người nước ngoài chào và giá NK FOB mà chúng ta định mua quá nhỏ)
- Quá cần bán hoặc quá cần mua một mặt hàng nào đó mà phí đối phương lại muốn giành quyền vận tải
- Khi tập quán hoặc luật lệ quốc tế quy định